

tip publikacija kod nas još nije proizveden. Sponzorstvo se, ako uopće, javlja kao mecenatski i nefunkcionalni priljučak publikaciji, umjesto da u nju bude ugrađeno tako da ne ugrožava njenu ozbiljnost i nepristranost, već da bude dobrim ilustrativnim primjerom.

Publikacija se uopće ne obraća (toliko u nas poznatim) deklarativnim apelima nego se nudi kao instrumentarij za razvijanje kritičkog prosuđivanja i imaginacije i to na nepretenciozan ali efikasan način — oslanjajući se pritom na razgovjetnu zakonsku regulativu i rasprostranjenu mrežu nužnih i korisnih adresa u planiranju i održavanju urbanih sredina.

Fedor Križovac

SVJETSKA ISKUSTVA U ZBRINJAVANJU OTPADA

Ministarstvo zaštite okoliša i
Zbrinjavanje gradskog otpada,
Zagreb, 1991, 472 str.

Zbornik izvještaja/tekstova koji je pred nama čini dvadesetak priloga kojima se predstavljaju iskustva razvijenih industrijskih zemalja (Njemačka, Francuska, Velika Britanija, Švicarska), odnosno pojedinih pokrajina (Bavarska), te većih gradova (Bonn, Salzburg, München, Pariz, Beč) u rješavanju problematike zbrinjavanja komunalnih otpadnih tvari.

Temeljni koncept od kojeg se pošlo u spomenutim zemljama — uz manje ili veće razlike u operacionalizaciji — jest onaj koji ukazuje na neophodnost uvođenja cjelovitog sustava kao pretpostavke za rješavanje širokog spektra problema povezanih s problemom otpada. Prilozi u zborniku detaljno informiraju o svakom segmentu lanca zbrinjavanja otpadnih tvari: od aktivnosti sprečavanja nastanka otpada, preko iskorištavanja već proizvedenog otpada (»sekundarnih sirovina«), do tehnika i procedura zbrinjavanja i odlaganja neizbježnog preostalog otpada.

Posebna je pažnja u izboru izvještaja posvećena onima koji razmatraju prednosti i nedostatke termičke obrade (spaljivanja) otpada.

Problematika o kojoj je riječ u predstavljanim se studijama/izvještajima obrađuje interdisciplinarno: s tehničko-tehnološkog, ekonomskog, pravnog, te ekološkog aspekta.

Pored prikaza posebnih modaliteta kojima se svaki od navedenih segmenata integriranih sustava zbrinjavanja konkretizira (u nekim od priloga u formi jednostavnih savjeta i preporuka), izvještaji sadrže obilje statističkih podataka i grafičkih prikaza koji olakšavaju čitatelju oblikovanje okvira za usporedbu sa stanjem na ovome području u nas.

Tek ilustracije radi navodimo naslove nekih od priloga: »Politika zaštite okoline — Uloga spaljivanja kućnog smeća u zbrinjavanju otpada« (Izvještaj Saveznog ureda za zaštitu okoline Njemačke iz 1990. godine), »Koncept zbrinjavanja otpada 1988/89. glavnoga grada Bavarske«, »Iskustva Francuske i Pariza u zbrinjavanju smeća i posebno u termičkoj obradi smeća« (iz 1991. godine), »Otpad u Švicarskoj« (iz 1990. godine) itd.

Zanimljivo je da se kao autori priloga javljaju predstavnici različitih aktera, često suprotstavljenih u polemikama koje traju o ovoj problematici: predstavnici državnih struktura, službi za zbrinjavanje otpada, stručnjaci i građani.

Priređivač u uvodnom dijelu ističe da je zadatak ovog zbornika »da se u krugovima zainteresiranih ostvari povoljna klima za demokratsku raspravu u kojoj će se moći iznositi argumenti za i argumenti protiv«. Činjenica da u Republici Hrvatskoj takva rasprava tek započinje daje naročitu važnost objavljivanju ovog zbornika.

Tomislav Smerić